

Hyfforddiant sy'n Sensitif

i drawma ar gyfer gwasanaethau cam-drin domestig

Gwerthusiad annibynnol o hyfforddiant ar-lein ac argymhellion ar gyfer hyfforddiant pellach ac ymgorffori **dulliau sensitif i drawma yn y gweithle**

Amanda Protheroe

Ymgynghorydd Tai Annibynnol

Mawrth 2021

PROFIADAU NIWEIDIOL MEWN PLENTYNDOD
ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES

Cyflwyniad, fformat yr adroddiad

...Defnyddir y dull gwybodus hwnnw o
drawma i adeiladu gwytnwch a sícrhau
annibyniaeth

Newid y model Lasts

Mabwysiadu dull gwybodus a gwybodus
am drawma yn y Canllawiau Cynllunio
comisiynu a darparu gwasanaethau ar gyfer
Gwasanaethau Dígartrefedd a Chefnogaeth
sy'n Gysylltiedig â Thai

LI.C.2020

Dylid ystyried yr effaith seicolegol
hefyd ar y goroeswr (ac unrhyw ddibynnyddion
a allai fod ganddynt) o symud i ffwrdd o'u cartref
a'u rhwydweithiau cymorth lleol

Robinson et al., 2012 a ddyfynnwyd
yn Price J et al., 2020

Mae hyfforddiant sy'n sensitif i drawma yn rhan o fath o ddull sy'n cynnwys amgylcheddau â gwybodaeth seicolegol (PIE) a dealltwriaeth o ACEs (profiadau niweidiol yn ystod plentynod) yn ogystal â thrawma penodol a thrawma wedi'i lywio.

Mae'r dyfyniadau uchod yn adlewyrchu hynny er mwyn darparu gwasanaethau effeithiol i ddioddefwyr/goroeswyr, ac yn wir cyflawnwyr, mae llunwyr polisi bellach yn ystyried ac yn argymhell defnyddio dull sy'n seiliedig ar wybodaeth seicolegol/trawma.

Mae trafodaeth fanwl ynglŷn â hyn i'w chael mewn sesiwn frifio Cymorth i Fenywod yng Nghymru (2018) sy'n cadarnhau bod dymunoldeb defnyddio'r dull hwn ac yn cadarnhau ei ddefnydd yn ymarferol.

Sylweddolir yn gynyddol bod ymarfer sy'n seiliedig ar drawma, ac sy'n seiliedig ar seicoleg, yn ddull effeithiol wrth geisio sicrhau canlyniadau llwyddiannus i oroeswyr cam-drin domestig.

Gallai'r "dull system gyfan" a ddymunir yn y Dangosyddion Cenedlaethol ar gyfer Cymru (2019), strategaethau ardal leol a chan Gymorth i Fenywod Cymru (2016, 2018, 2010, 2020) fod yn gyfrwng i gyhwyso'r model hwn ar draws sectorau.

Cafwyd mentrau hyfforddi llwyddiannus sydd wedi canolbwyntio'n bennaf ar adeiladu gwybodaeth a mewnelediad. Er y gwnaed rhywfaint o hyfforddiant i gefnogi a mireinio cymhwysiad y wybodaeth hon, **mae cynnydd i'w wneud o hyd o ran ymgorffori'r dull hwn yn gadarn yn y strwythur sefydliadol, yn hytrach na'i ystyried yn ddull y bydd rhai staff yn ei ddefnyddio.**

Cynghorodd adroddiad diweddar gan ganolbwynt ACEs (2019) er bod llawer (75%) yn y sector cyhoeddus yn ymwybodol o ACEs, roedd 48% o staff yn ansicr o bolisi eu sefydliad yn hyn o beth.

Mae gan yr ymchwil hon, a gomisiynwyd gan ACE Support Hub Cymru, ac a gefnogir gan Calan DVS dri nod allweddol:

1. Er mwyn gwerthuso'r hyfforddiant a ddarperir ar-lein, bydd y gwerthusiad yn defnyddio adborth cynrychiolwyr i asesu cynnwys a chyflwyniad yn ogystal â mesur effaith ddysgu'r math hwn o hyfforddiant newid ymddygiad. Gwneir cymariaethau yn erbyn canlyniadau hyfforddi personol yn y maes hwn
2. Trafod gweithredu'r dysgu hwn yn y gweithle, gan gynnwys mynd i'r afael â'r rhwystrau a nodwyd a sut y gellid goresgyn y rhain
3. Awgrymu sut y gellir darparu hyfforddiant i gyflawni'r nod hwn yng nghyd-destun y fframwaith strategol fel y'i diffinnir gan Lywodraeth Cymru yn dilyn Deddf VAWDASV 2105 a DVPP'S

Defnyddir enghreifftiau o sefydliadau i awgrymu sut i symud ymlaen yn y maes hwn.

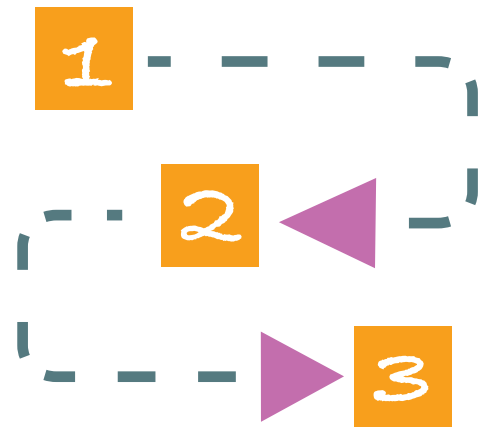
Methodoleg

Defnyddiwyd ffurflenni gwerthuso ar-lein i gael barn deunydd a chyflwyniad.

Casglwyd gwybodaeth i asesu'r wybodaeth a'r dysgu mewnwelediad a oedd wedi digwydd.

Yn olaf, gofynnwyd i'r cynrychiolwyr asesu a ellid mynd â'r dysgu hwn i'r gweithle a pha faterion a fyddai'n atal hyn rhag digwydd.

Casglwyd sampl fach arall a oedd yn edrych ar faterion ymgorffori a defnyddio dysgu yn fwy manwl.

Roedd maint y sampl yn cyfateb i **38%** o gyfanswm y boblogaeth. Gan y gall ffigurau llai arwain at gyfrifiad canrannol mwy cyfnewidiol, weithiau defnyddir niferoedd gwirioneddol i ddarparu cyd-destun

Defnyddiwyd ymchwil eilaidd i gadarnhau dilysrwydd canfyddiadau, ym maes effeithiolrwydd darparu hyfforddiant ar-lein a sut y gellid cynllunio hyfforddiant yn y dyfodol.

Mae ymchwil hefyd yn tynnu sylw at rai achosion a sefydliadau ymarferol y gellid eu hystyried i gynorthwyo eu cymhwyso'n ymarferol.

Canlyniadau gwerthusiad ar-lein o hyfforddiant

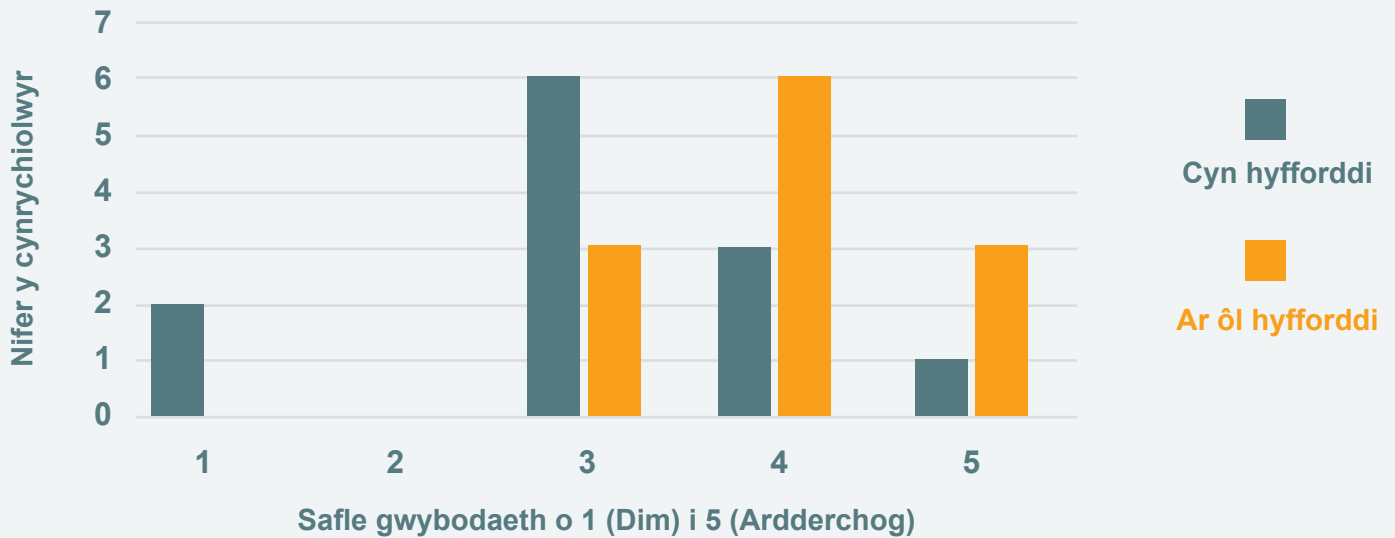
Mae sawl nod i'r hyfforddiant a gyflwynwyd, nid yn unig i rannu dysgu ond hefyd i effeithio ar newid mewn dealltwriaeth ac ymddygiad proffesiynol.

Er mwyn asesu a ddigwyddodd hyn, defnyddiwyd rhai cwestiynau gwerthuso i driongli'r wybodaeth, gan ychwanegu hyder at y casgliadau ynghylch a yw'r hyfforddiant wedi bod yn llwyddiannus yn ei nodau.

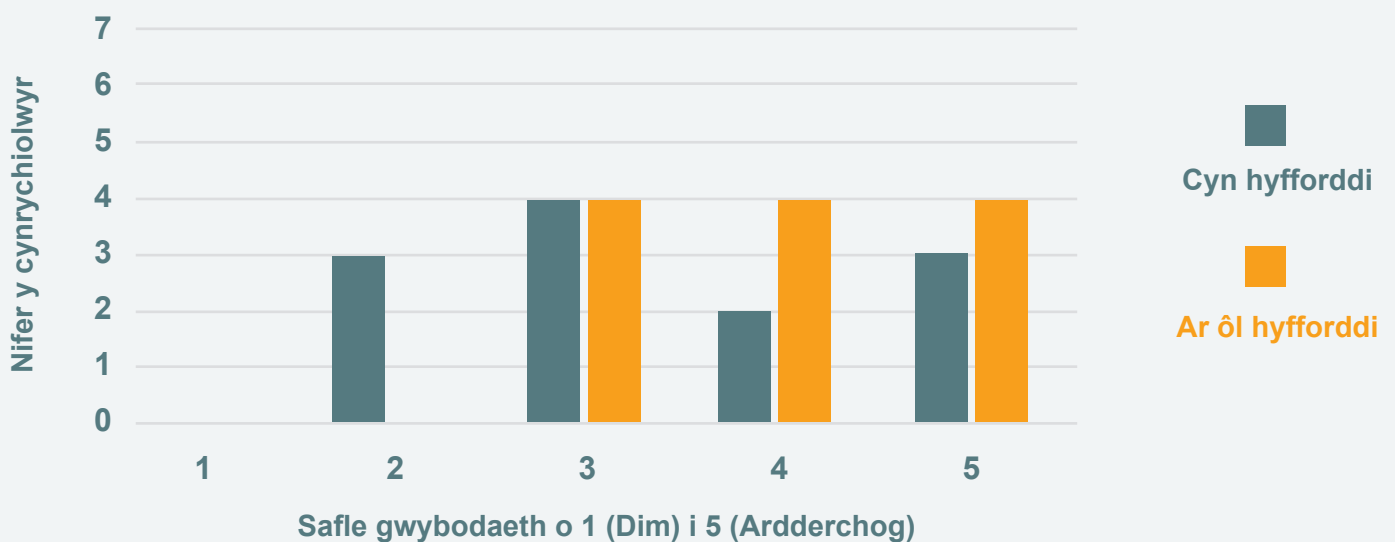
Mae'r canlyniadau isod yn dangos y bu newid cadarnhaol yng ngwybodaeth Profiadau Niweidiol Plentyndod (ACEs) ac Amgylcheddau sy'n Gwybod yn Seicolegol (PIE).

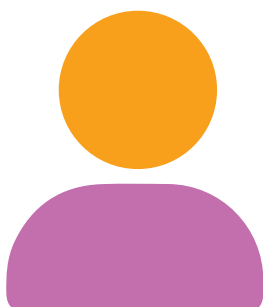
PIE - Gwybodaeth hunanasesedig

ACE - Gwybodaeth hunanasesedig

Mae'r newid yn cael ei adlewyrchu mewn canlyniadau sy'n dangos bod

100% o ymatebwyr yn teimlo'n hyderus wrth esbonio'r hyfforddiant i gydweithwyr ac y

84% (10 ALLAN O 12) o ymatebwyr yn argymhell hyfforddi i eraill.

Trauma Sensitive
training for domestic abuse services

Hefyd:

Roedd

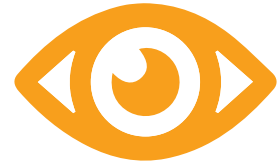
100%

yn teimlo bod
hyfforddiant
wedi newid eu
gwybodaeth

Roedd

92%

yn teimlo bod yr
hyfforddiant wedi newid
eu mewnwelediad
(agweddau)

Llwyddodd ymatebwyr i wneud sylwadau ar yr uchod, sylwadau fel:

“Rwy’n fwy ymwybodol o pam mae
pobl yn ymddieithrio”

“mae hyn wedi rhoi
mwy o hyder i mi o
fewn fy rôl”

“Rwy’n gwybod nawr pam
mae pobl yn ymddwyn mewn
ffordd benodol”

“Gallaf nawr weld lle mae trawma
ac ymlyniad yn ffitio i mewn”

Mae'r mewnwelediadau hyn yn helpu i gadarnhau'r ffaith bod gwybodaeth a mewnwelediadau wedi newid.

Hyfforddiant ar-lein

Ymchwiliwyd yn helaeth i ddeall heriau cyflwyno ar-lein ym maes hyfforddiant gwybodus seicolegol (Luthens F et al 2008, Ritterband 2003).

Mae yna faterion penodol yn ymwneud â hyfforddiant i newid canfyddiadau pobl yn y maes hwn ac mae dealltwriaeth gynyddol o'r hyn sy'n gweithio orau.

Yn ei waith, Dadansoddiad Arbrofol o Ymyrraeth Hyfforddiant ar y We, Luthans [2008] Rhagdybiwyd y gellir datblygu cyfalaf Seicolegol fel lluniad cadarnhaol craidd mewn gweithwyr trwy ymyrraeth fer, â ffocws uchel ar y we wedi'i strwythuro o amgylch canllawiau datblygiadol cydnabyddedig y pedair cydran PsyCap (gobaith, effeithiolrwydd, optimistaeth a gwynnwch).

Cadarnheir hyn gan Ritterband (2003) sy'n dod i'r casgliad mai fideos amlgyfrwng a rhyngweithiol yw “prif ragfynegwyr dysgu a chyflawniad”.

Y farn gyffredinol yw bod amrywiaeth o ryngweithio, amseriad sesiynau a'r gefnogaeth cyn ac ar ôl y sesiynau yn bwysig yn effeithiolrwydd hyfforddiant ar-lein.

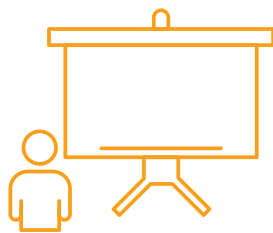

Trauma Sensitive
training for domestic abuse services

Mae canlyniadau'r adborth yn adlewyrchu'r sylwadau hyn.

Pan ofynnwyd iddynt raddio deunydd a chynnwys, nododd, **8 allan o 12** eu bod yn dda iawn neu'n rhagorol.

Cafodd y cyflwyniad ei ystyried yn rhagorol neu'n dda iawn gan **7 allan o 12**

Dywedodd **75%** fod y darpariaeth wedi cyd-fynd â'u harddull dysgu a'u cyflymder.

Roedd yr unig sylwadau negyddol a wnaed yn canolbwyntio ar y TG go iawn. Soniodd y sylwadau cadarnhaol a grybwyllwyd amlaf am yr: *"athro da iawn", "roedd cymysgedd da o ddeunydd, wedi'i gyflwyno'n dda a fideos yn wych"*

Amlygwyd trafodaethau grŵp ac ystafelloedd torri allan mor gadarnhaol â'r "rhan fach" o wybodaeth y soniwyd amdani gan dros **40%** neu ymatebwyr Fel y dywedwyd, mae'r sylwadau cadarnhaol hyn ar ddarparu, dylunio a dulliau rhyngweithio yn adlewyrchu ymchwil yn y maes hwn.

Mae'r ffigurau hyn yn is na gwerthusiadau blaenorol a gynhaliwyd ym maes hyfforddiant gwybodus seicolegol (Protheroe, 2019, 2020) lle nododd **95%** y byddai cyflenwi yn cyd-fynd â'u harddull dysgu a'u cyflymder a'u pwyntiau canran uwch yn clystyru o gwmpas rhagorol.

Wedi dweud hynny, mae'n deg dod i'r casgliad bod yr hyfforddiant ar-lein wedi cael derbyniad da..

Cymryd y dysgu ar waith

Ategwyd y wybodaeth a ddarparwyd yn y gwerthusiad cynradd gan sampl fach o gwestiynau lled-strwythuredig a strwythuredig.

Y nod oedd canfod ymrwymiad a hyder wrth ddylanwadu ar arfer unigolyn ei hun a chael barn ar yr hyn, os o gwbl, sy'n rhwystro gweithio yn y modd hwn. Mae'r drafodaeth yn caniatáu dehongli sut neu os yw'r hyfforddiant wedi helpu i fynd i'r afael â'r materion hyn yn ogystal â mesur yr awydd am fwy o hyfforddiant.

Trauma Sensitive
training for domestic abuse services

Roedd **80%**
o'r farn bod yr hyfforddiant yn ddefnyddiol ac yn
addysgiadol (nododd dau gynrychiolydd eu bod eisoes yn
gwybod llawer o'r cefndir a'r cynnwys)

(mae hyn yn cymharu â gwerthusiadau blaenorol (2019) lle roedd 85% a 96% (2020) yn cytuno â'r uchod)

"Mae hyn wedi cryfhau
fy ngwybodaeth
bresennol"

"Sicrhewch nad wyf yn
cydgynllwynio ag unrhyw
gamdriniaeth a brofir"

Nododd

85%

y bydd yn dylanwadu'n sylweddol
ar arfer gyda

100%

yn nodi y bydd yn dylanwadu i ryw raddau.

Hyfforddiant dioddefwyr a chyflawnwyr?

Fel rhan o'r Strategaeth a'r Dangosyddion Cenedlaethol
(NWG2019), yn dilyn Deddf VAWDASV2015, gofynnwyd mater
addasrwydd yr hyfforddiant hwn ar gyfer y ddau:

Nododd

100%

ei fod yn addas ar
gyfer gweithio gyda
dioddefwyr

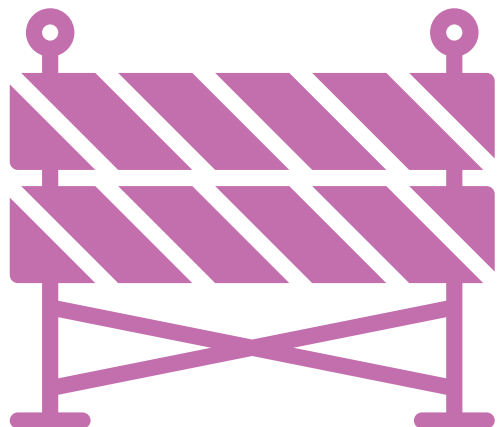

0%

dywedodd ei fod
yn addas ar gyfer
gweithio gyda
chyflawnwyr

Rhwystrau rhag gweithio mewn ffordd sy'n sensitif i drawma

Gadawodd llawer o gynrychiolwyr y cwestiwn hwn heb ei ateb, i'r rhai a wnaeth, **tua 40% o'r cynrychiolwyr**, roedd y themâu cyffredin o amgylch asiantaethau eraill nad oeddent yn deall sut i weithio fel hyn ac roedd strwythur a lolfa gymunedol y llochesau yn cael eu hystyried yn rhwystr.

Yn olaf, nid oedd mwyafrif y cynrychiolwyr yn teimlo bod angen unrhyw hyfforddiant pellach arnynt.

Dehongli'r canlyniadau

- Mae hyfforddi ar-lein yn ddull effeithiol o hyfforddi gyda thystiolaeth bod newid canfyddiad a chynnydd mewn gwybodaeth wedi digwydd
- Mae'r hyfforddiant wedi cynorthwyo cynrychiolwyr i wella eu gwybodaeth flaenorol am ACEs a PIE
- Dywedodd mwyafrif y cynrychiolwyr y byddai'r hyfforddiant yn dylanwadu ar eu harfer personol
- Mae yna fwch yn y wybodaeth am gymhwysedd yr hyfforddiant, er enghraifft defnyddio'r dull hwn o weithio gan sefydliad, amgylchedd lloches yn rhwystr a methu â defnyddio hyfforddiant o'r fath gyda chyflawnwyr. Ychydig iawn o awydd oedd am fwy o hyfforddiant yn yr ardal.

Er mai dim ond cipolwg ydyw, mae'r ymatebion yn dangos bod ymrwymiad personol i ddefnyddio ymarfer gwaith sy'n sensitif i drawma yn gryf, ond nid yw'r mwyafrif o ymatebwyr yn teimlo bod angen mwy o hyfforddiant er mwyn gwreiddio hyn fel rhan o'r arferion gwaith.

Mae'n berthnasol nodi bod y rhwystrau a grybwyllir yn cynnwys cynllun, dyluniad a strwythur lloches.

Dechreuodd cyflwyno'r gwaith fel hyn (wedi'i gynnwys gan PIE) yn yr amgylchedd byw cymunedol, hostel.

Trauma Sensitive
training for domestic abuse services

Wrth symud ymlaen, y camau nesaf

Mae angen yr angen am y math hwn o hyfforddiant rhagarweiniol o hyd a gellid ei ddarparu ar-lein neu'n bersonol.

Gallai hyfforddiant ar-lein adeiladu ar yr agweddau hynny sy'n gweithio orau hy sesiynau byr, fideos, ymneilltuo, a gwaith grŵp.

Gellid cynllunio unrhyw hyfforddiant ar-lein yn y dyfodol i gynnwys rhywfaint o ddysgu cofleidiol a hefyd dull, fel "gwirio i mewn" i sicrhau bod hyfforddiant wedi'i gymhwyso i ymarfer ac os na, casglu gwybodaeth i gefnogi unrhyw anghenion hyfforddi pellach.

Byddai dull o'r fath yn cyflawni meysydd allweddol y canfuwyd eu bod yn cynyddu effeithiolrwydd hyfforddiant i'r eithaf (Kirkpatrick J 1996), sef:

 Ymatebion Dysgu Ymddygiad Canlyniadau

Bod angen i hyfforddiant ddigwydd yn y dyfodol ar wahanol lefelau, bydd hyn yn helpu i gyflawni'r "dull system gyfan" a hefyd yn cwrdd â dyheadau a nodwyd gan LIC.

- Mae angen i'r hyfforddiant gynorthwyo wrth gymhwyso hyfforddiant sy'n sensitif i drawma, yn enwedig wrth gynhyrchu canlyniadau dilys a mesurau lefel gwasanaeth. Byddai angen trafod meysydd fel recriwtio, anghenion y staff eu hunain, amgylcheddau iach, canlyniadau a gynhwysir fel ansawdd perthnasoedd personol. bod hyfforddiant newydd yn ystyried modelau o ymgorffori PIE; er enghraifft, meddwl am gyd-destun, mecanweithiau a chanlyniadau (Pawson a Tilley 1997, 2004)
- Mae angen trafodaeth ar sut y gall hyfforddiant gefnogi a hwyluso'r dysgu a'r mewnwelediadau a gafwyd o hyfforddiant cychwynnol yn y gweithle.
- Mae angen ystyried pwy sydd angen gwybodaeth a hyfforddiant i gefnogi, comisiynu a rheoli'r dull hwn, o fewn a thu allan i'r sefydliad.

Mae'r rhestr hon ymhell o fod yn gynhwysfawr ac yn ddelfrydol byddai'n cael ei dylunio ochr yn ochr â'r dioddefwr / goroeswyr a rhanddeiliaid a chomisiynwyr eraill. Mae Ymyriadau Cam-drin Domestig yng Nghymru (Price J et al 2020) er nad ydynt yn nodi'r dull hwn, yn adlewyrchu'r awydd am victims/survivors i'w gynnwys fel y mae'r Strategaeth Genedlaethol (2016-2021) sy'n cefnogi Deddf VAWDASV 2015.

Gallai'r cyflwyno ar-lein hwnnw olygu hygyrchedd haws i gael barn a phrofiad eraill ledled Prydain sy'n gweithio fel hyn. Gallai hyn arwain at system rwydweithio mentora neu gymorth i helpu sefydliadau i gyflawni eu nod.

Rhoddir yr ystyriaeth honno i astudio dilysrwydd i ddarparu dull gwybodus o drawma tuag at gyflawnwyr.

Gwaith gwybodus PIE a thrawma yn ymarferol

Mae yna lawer o sefydliadau sy'n gweithio tuag at y dull hwn yng Nghymru ac anogir dull traws-sector, gan ddysgu oddi wrth ei gilydd, trwy Hwb Cymorth PATH ar Waith a ACE Support Hub.

Mae gofyniad trosfwaol ar gyfer dulliau sensitif, aml-asiantaeth sensitif yn cael ei nodi gan Lywodraeth Cymru mewn amrywiol ddogfennau strategol (2016, 2019).

Fodd bynnag, mae angen i wybodaeth gymhwysol a rhannu sut y gall hyn edrych yn ymarferol gael ei hymgorffori mewn rhaglen hyfforddi sy'n adeiladu ar y sylfeini llwyddiannus sy'n bodoli ar hyn o bryd.

Gallai enghreifftiau o sefydliadau penodol a sut y maent wedi mabwysiadu dulliau o'r fath o ran arferion gwaith a gwerthuso'r arferion hynny fod yn ganolbwynt ar gyfer hyfforddiant pellach mewn arddull gweithdy (gweler Atodiad 1 am enghraifft).

I gloi, mae hyfforddiant ar-lein wedi bod yn llwyddiannus yn gyffredinol wrth gyflawni ei ganlyniadau.

Gallai datblygiadau pellach ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau i rannu gwybodaeth. Mae'r math o hyfforddiant a werthuswyd yn dal i fod yn berthnasol ond mae angen helpu cynrychiolwyr nid yn unig i ddefnyddio cymhwysiad personol o drawma wedi'i lywio ond i weithio i sefydlu hyfforddiant sy'n caniatáu i sefydliadau ddylunio cefnogaeth a darparu canlyniadau y gellir eu defnyddio'n hyderus wrth asesu darparu gwasanaeth a chefnogi'r dioddefwyr / goroeswyr hynny mewn ffordd sensitif ac effeithiol.

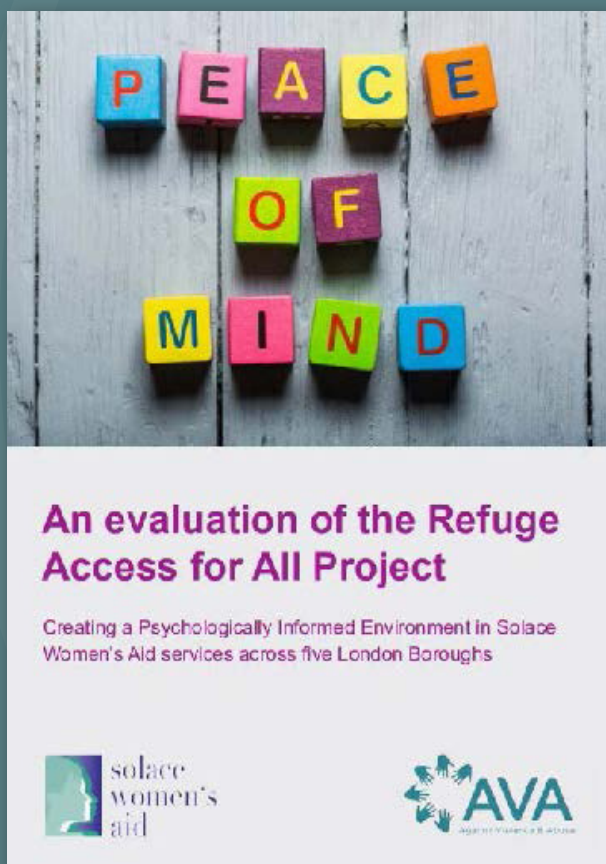
Trauma Sensitive
training for domestic abuse services

Atodiad 1

Rhai enghreifftiau i'w hystyried:

Mae PIE Link yn safle cyfnewid arferion ar-lein sy'n cynnwys llyfrgell a dolenni arfer da <http://pielink.net/>

Rhannodd Solace Women's Aid yn Llundain eu hadroddiad isod, gallai enghreifftiau fel hyn fwydo i drafodaethau dylunio hyfforddiant yn y dyfodol

The introduction of a Psychologically Informed Environment has been transformational for the refuge residents and staff at Solace Women's Aid.

<https://www.solacewomensaid.org/sites/default/files/2018-05/Peace%20of%20Mind%20Summary%20Report.pdf>

Luthans F et al., (2008) Experimental Analysis of Web based Training Interventions to Develop Positive Psychological Capital. Sefydliad Rheolaeth a Dysgu Cyrchwyd 2021.3.09 uhl.edu/management.facthub/135

Kirkpatrick J (2016) Measuring Training effectiveness, Four levels of Training Evaluation. Assoc talent development USA

Pawson, R. (2013). The science of evaluation: a realist manifesto, Llundain, Cyhoeddiadau SAGE

Ymyriadau Pris J et al (2020) Cam-drin Domestig yng Nghymru. Canolfan Polisi Cyhoeddus Caerdydd

Riley GS, Bailey JW, Bright, D, Davies AR (2019). Gwybodaeth ac ymwybyddiaeth o Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentynod (ACEs) yn y gweithlu gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru: arolwg cenedlaethol. Caerdydd: Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru. ISBN 978-1-78986-154-42 © 2019 Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru

Ritterband, LM, Gonder-Frederick, LA, Cox, DJ, Clifton, AD, West, RW, & Borowitz, SM (2003). Ymyriadau Rhyngwyd: Mewn adolygiad, yn cael ei ddefnyddio, ac i'r dyfodol. Seicoleg Broffesiynol: Ymchwil ac Ymarfer, 34 (5), 527-534. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.34.5.527>

Llywodraeth Cymru. (2019), Dangosyddion Cenedlaethol VAWDASV ar gyfer Cymru Caerdydd

Llywodraeth Cymru. (2016) Strategaeth Genedlaethol 2016-2021 VAWDASV Caerdydd

Papur briffio Cymorth Menywod Cymraeg sy'n Parhau, Caerdydd

Cymorth i Ferched Cymru (2018) Leaving no woman behind. Mynd i'r afael â Thrais yn erbyn menywod ac anfanteision lluosog papur briffio, Caerdydd

